

YTN data 2018

Tuunia Keränen, Juha Oksanen, Varpu Multisilta

Sisällys

Keskeiset tulokset	4
YTN:n jäsenen profiili	6
1 Raportin taustaa	7
1.1 Vastaajarakenteesta	9
2 Palkkaus syksyllä 2018	12
2.1 Palkkamalli	16
2.2 Tulospalkkaus	17
3 Työaika	19
3.1 Ylitöiden korvaaminen	20
3.2 Matkapäivien lukumäärä	22
3.3 Matka-ajan korvaaminen	23
3.3 Työmäärä	24
4 Työsuhteen varmuus	26

Keskeiset tulokset

Ylemmät Toimihenkilöt YTN:n jäsenten mediaanipalkka oli 4350 ja keskipalkka 4831 euroa kuukaudessa. Mediaanipalkka nousi edellisestä vuodesta 1,8 ja keskipalkka 1,6 prosenttia. Inflaation ollessa 1,5 prosenttia palkkojen ostovoima säilyi juuri ja juuri. Toisin kuin vuotta aiemmin, kuluneen vuoden aikana maksettiin työehtosopimuksissa sovittuja palkankorotuksia, jotka olivat useimmilla aloilla 1,6 %. Tämä näkyy palkkakehityksessä selvästi. Yleiskorotuksilla onkin suuri merkitys palkkakehityksessä ja niiden merkitys korostuu uran alkuvaiheen jälkeen.

Selittämätön palkkaero naisten ja miesten keskipalkkojen välillä on noin seitsemän prosenttia. Selittämättömällä palkkaerolla tarkoitetaan palkoissa olevia eroja silloin, kun verrataan samantasoisia tehtäviä samalla toimialalla samalla alueella ja samanlaisilla ominaisuuksilla varustettuja naisia ja miehiä keskenään. Toisaalta mallissa ei voida huomioida aivan kaikkia palkkaan vaikuttavia tekijöitä, kuten esimerkiksi vuorottelu- tai perhevapaiden vaikutusta. *Kuitenkin tiedetään, että perhevapaat jakautuvat yhä epätasaisesti äitien ja isien kesken, joten perhevapaauudistuksen toteutuminen olisi paitsi perheiden hyvinvoinnin myös naisten palkkakehityksen kannalta tärkeää.*

Naisten keskipalkat jäävät alle miesten keskipalkkojen. Raakaero palkoissa oli noin 15 % miesten hyväksi. Merkittävin palkkaeroa selittävä tekijä on miesten sijoittuminen naisia useammin korkeampiin asemiin ja paremmin palkattuihin tehtäviin.

Tulospalkkauksen piirissä on edelleen 55 prosenttia jäsenistöstä. Tästä joukosta 78 prosenttia ilmoitti saaneensa tulospalkkioeriä vuoden sisällä. Tulospalkkion mediaaniosuus vuosiansioista oli 7 %, kun mukaan otetaan vain vastaajat, jotka saivat tulospalkkiota.

Vastaajien keskimääräinen todellinen työaika oli 40,2 tuntia viikossa. Neljännes kaikista vastaajista teki vähintään 41-tuntista ja kymmenen prosenttia yli 45-tuntista viikkoa. 41 prosenttia ylityötä tekevästä ylemmistä toimihenkilöistä (asiantuntijat ja keskijohto) kertoi, että ylityöt korvataan ilman korotuksia rahana tai vapaa-aikana. Työaikalain mukaiset korotukset ylityöistä maksettiin 27 prosentille ylemmistä toimihenkilöistä. Työaikalain mukaiset korvaukset ovat tes-aloilla yleisempiä kuin sopimuksettomilla aloilla.

Asiantuntijat matkustivat keskimäärin 17 päivää vuodessa ja matkapäivien määrä kasvaa, mitä ylemmäksi organisaatiossa mennään. Kaikilla ylemmillä toimihenkilöillä matkapäivien mediaani oli 12. Noin puolet työajan ulkopuolella matkustavista ylemmistä toimihenkilöistä ilmoitti, että matka-aikaa ei korvata tai se sisältyy peruspalkkaan.

Kokemus työsuhteen vakauudesta sekä työpaikan että omalla tasolla oli parantunut hieman edellisvuoteen verrattuna.

YTN:n jäsenen profiili

1 Raportin taustaa

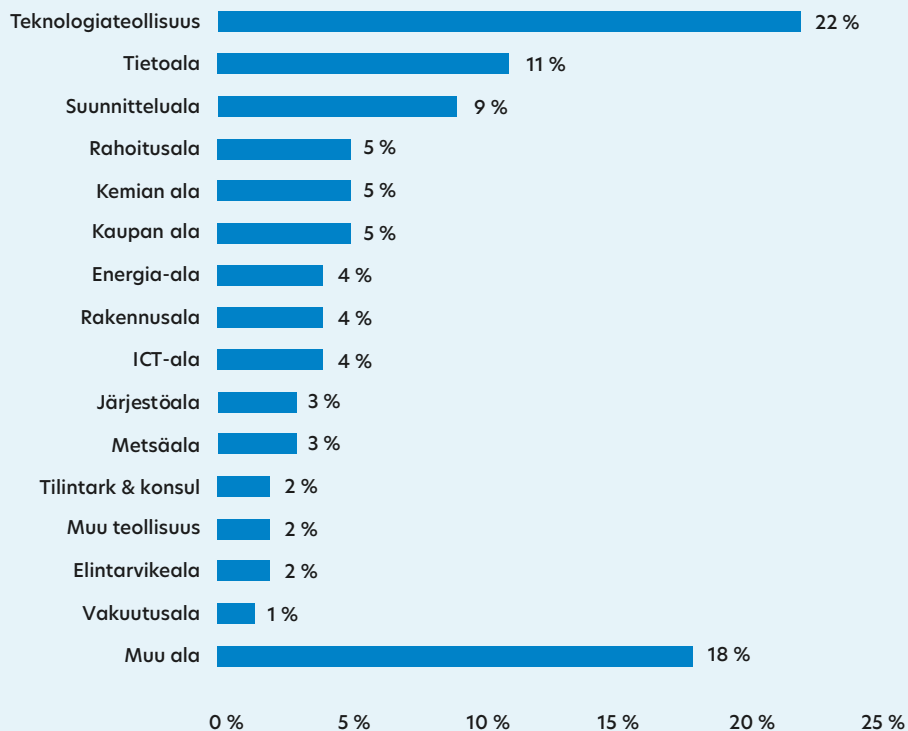
YTN-data 2018 on Ylemmät Toimihenkilöt YTN:n jäsenliittojen vuoden 2018 työmarkkinatutkimuksista koottu yksityisen sektorin tietoaaineisto. Mukana tuloksissa ovat Insinööriliiton, Tekniikan akateemiset TEKin, Suomen Ekonomien, Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liitto Loimun, Yksityisalojen Esimiehet ja Asiantuntijat YTYn, Agronomiliiton, Suomen Lakimiesliiton, Tradenomiliiton, Akavan Erityisalojen sekä Yhteiskunta-alan korkeakoulutettujen aineistot. Aineistot on kerätty loppusyksystä 2018.

YTN-datassa ovat mukana vastaajat, jotka työskentelivät yksityisellä sektorilla kokopäivätoimisesti palkansaaja-asemassa. Liittojen omien työmarkkinatutkimusten otantamenetelmät ja vastausasteet vaikuttavat YTN-datan rakenteeseen, mistä on seurannut aineiston vinoutumista. Tänä vuonna aineiston havaintojen painoarvoa on lisätty niin, että havainnot ovat oikeassa suhteessa liittojen jäsenmäärään. Tuloksia laskettaessa aineiston havainnot painotetaan siis niin, että painotettu aineisto vastaa taustatietojen osalta paremmin perusjoukkoa, koska otoksen ja perusjoukon keskeisten rakennetekijöiden vertailun perusteella joidenkin ryhmien ali- tai yliedustus otoksessa olisi saattanut tuottaa ongelmia tulosten yleistettävyydelle. **Vertailua aikaisempiin vuosiin ei kannata tehdä suoraan, vaan tässä raportissa esitetyt vertailut edellisvuoteen on tehty painotettujen aineistojen kesken.** Painottamattomassa aineistossa on vastaajia 21 168 ja painotetussa 24 021.

Seuraavassa käsitellään tietoja poikkileikkausmaisena kuvauksena syksyn 2018 tilanteesta. Erityistä huomiota on kiinnitetty kullekin työehtosopimuslalle tyypillisiin piirteisiin ja alojen väliin eroihin. Vastaajien taustatietojen lisäksi aineistosta löytyvät tiedot mm. palkkauksesta, työajoista ja tulospalkkioista.

Tuloksia on saatavana alakohtaisesti, mutta **tuloksia tarkasteltaessa kannattaa huomioida alojen rakenne.** Esimerkiksi erot toimiasemarakenteesta ja työkokemuksen pituudessa vaikuttavat niin palkkaan kuin työaikaankin.

Toimialat

YTN data 2018

1.1 Vastaajarakenteesta

Sukupuoli: Naisten osuus vastaajista oli sama kuin edellisvuonna, heitä oli 36 prosenttia kaikista vastaajista. Naisten osuus oli suurin järjestöalalla (72 %), muiden alojen vastaajista naiset olivat enemmistönä vain elintarvikeeollisuudessa, tilintarkastus- ja konsultointialalla ja vakuutuslalla. Suhteellisesti vähiten naisia oli teknologiaeollisuudessa. Teollisuus on kokonaisuutena miesvaltaisempi kuin palvelusektori.

Ikä: Vastaajien mediaani-ikä oli 41 vuotta eli vuoden enemmän kuin edellisvuonna. Vastaajista vähintään viisikymppisiä oli 26 prosenttia ja alle 30-vuotiaita 13 prosenttia. Vanhimmat vastaajat löytyivät metsäalalta ja järjestöalalta (mediaani 43 vuotta). Mediaani-ikä oli alle 40 vuotta tilintarkastus- ja konsultointialalla, suunnittelualalla ja rakennusalalla.

Ammattivuosit vastaajajoukolle oli kertynyt mediaanilla mitattuna 13 vuotta eli saman verran kuin edellisvuonna. Tilintarkastus- ja konsultointialalla ammattivuosien mediaani oli pienin, vain kuusi vuotta. Ammattivuosien mediaani laski kahdella vuodella tällä alalla. Suurimmat mediaanit olivat teollisuudessa, 15 vuotta. Teollisuuden henkilöstö on keskimäärin kokeneempaa kuin palvelualojen henkilöstö. **Ammattivuosien määrä on palkkatasojen vertailussa yksi oleellisimmista taustatiedoista.** (YTYn jäseniltä ei kysytty ammattivuosia.)

Työsuhteen luonne: Vastaajista neljä prosenttia työskenteli määräaikaaisessa työsuhteessa, osuus oli suunnilleen sama kuin edellisvuonna. Määräaikaisten osuus on yleisesti ottaen edelleen pienehkö järjestöalaa lukuun ottamatta. Järjestöalalla määräaikaisten osuus on yhä aivan omalla tasollaan, siellä määräaikaisia oli peräti 17 prosenttia. Järjestöalalla määräaikaisten osuus oli kuitenkin vähentynyt. Vähiten määräaikaisia oli suunnittelualalla (1,9 %) ja tietöalalla (2,0 %).

YTN data 2018

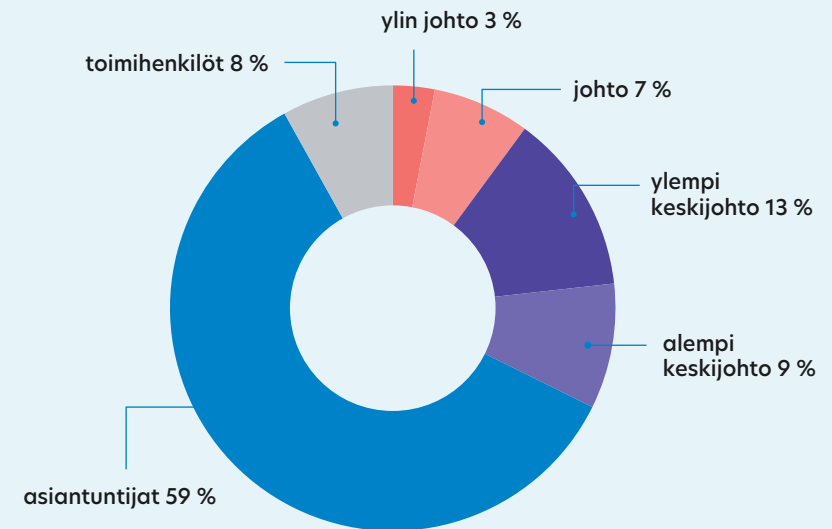
Työssäkäyntialue: Uudellamaalla työskenteli noin puolet eli 49 prosenttia vastaajista. Sijoittuminen vaihtelee melko paljon toimialoittain. Eniten vastaajia Uudellamaalta löytyi järjestöalalta, tilintarkastus- ja konsultointialalta, finanssialalta (rahoitus ja vakuutus) ja kaupan alalta; näillä aloilla Uudellamaalla työskenteli vähintään kaksi kolmesta vastaajasta. Jako teollisuuden ja palvelujen välillä on selkeä: palvelualojen ylempien toimihenkilöiden työpaikat keskittyvät Uudellamaalle enemmän kuin teollisuuden työpaikat. Toiseksi suurin työssäkäyntialue 15 prosentin osuudellaan oli edelleen Häme. Lounais-Suomessa on paljon kemianteollisuutta, Kaakkois-Suomessa metsäteollisuutta. Suurten yritysten maantieteellinen sijoittuminen näkyy työssäkäyntialueiden toimialajakaumassa.

Organisaation koko: Pienissä ja keskisuurissa yrityksissä (alle 250 henkeä) työskenteli 41 prosenttia vastaajista. Viidennes vastaajista työskenteli yli 3 000 henkilöä työllistävissä organisaatioissa. Alle kymmenen hengen organisaatioissa työskenteli kuusi prosenttia vastaajista. Järjestöalalla organisaatiot ovat pienimpiä ja metsäteollisuudessa suurimpia. Palvelualat ovat hieman pienyritysvaltaisempia kuin teollisuuden alat.

Asemataso: Asiantuntijoiden ryhmä oli selvästi suurin; 59 prosenttia vastaajista arvioi työskentelevänsä asiantuntijatehtävissä. Asiantuntijapainotteisuus on erityisen ilmeistä suunnittelualalla (80 %) ja tietöalalla (75 %). Vähintään keskijohdon tasolle itsensä oli asemoinut 32 prosenttia vastaajista. Rakennusallalla, elintarviketeollisuudessa, metsäteollisuudessa ja kaupan alalla yli 40 prosenttia vastaajista työskenteli keskijohdon tai johdon tehtävissä. Toimiasemajakaumassa ei ollut tapahtunut suuria muutoksia edellisvuoteen verrattuna. Myös niiden henkilöiden osuus, joiden tehtäviin kuuluu muiden töiden johtamista ilman muodollista esimiesasemaa, oli pysynyt samana (25 %). **Asemataso on taustamuuttujana hyvin tärkeä. Monia toimialojen välisiä eroja (esim. palkkatasossa) voi selittää osin toimialojen erilaisen asematorakenteen avulla. Ikä, ammattivuodet ja asemataso ovat lisäksi yhteydessä toisiinsa.**

Alaisten määrä (koskee niitä, joilla on alaisia): Välittömiä alaisia oli keskimäärin seitsemän ja alaisia kaikkiaan 44. Alaisten määrä oli vähentynyt hieman edellisvuoteen verrattuna. Työn johtaminen ilman muodollista esimiesasemaa on melko yleistä. Neljännes vastaajista kertoi, että tehtäviin kuuluu toisten työn johtamista ilman esimiesasemaa.

Asemataso

2 Palkkaus syksyllä 2018

Palkkatasojen tarkastelussa on hyvä muistaa palkkausta selittävät, toimialoittain eroavat taustamuuttujat. Merkittävien palkkaan vaikuttava tekijä on asemataso. Muita tällaisia muuttujia ovat esimerkiksi ammattivuodet ja työssäkäyntialue.

Kaikkien vastaajien **keskiarvopalkka** sisältäen luontoisetujen verotusarvon oli vuoden 2018 aineistossa 4831 euroa kuukaudessa. **Mediaanipalkka** oli vastaavasti 4350 euroa kuukaudessa. Keskiarvopalkka nousi 77 eurolla (1,6 %) ja mediaanipalkka 75 eurolla (1,8 %) edellisvuodesta. Yleiskorotus oli useimmilla aloilla 1,6 %.

Alkupalkka eli juuri työelämään siirtyneiden mediaanipalkka koko YTN:n tasolla oli 3000 euroa kuukaudessa; keskimääräinen alkupalkka on pysytellyt suunnilleen samalla tasolla useamman vuoden. (YTY ei ole mukana alkupalkkaluvuissa.)

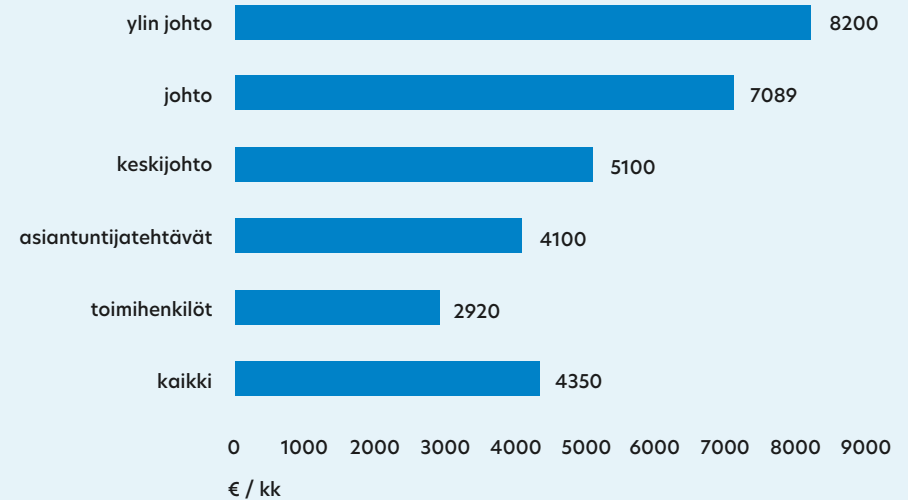
Aineistosta tarkasteltiin erikseen myös ylempien toimihenkilöiden keskiansiotasoa. Ylemmillä toimihenkilöillä tarkoitetaan aineistoa, johon on otettu mukaan asiantuntijat sekä alempaan ja ylempään keskijohtoon itsensä asemoineet vastaajat (aineistosta on siis jätetty pois ylin johto, johto sekä toimihenkilöt). Näin tarkasteltuna ylempien toimihenkilöiden keskiarvopalkka oli 4593 euroa kuukaudessa ja mediaanipalkka 4310 euroa kuukaudessa. Mediaanipalkka oli noussut 90 euroa (2,1 %) ja keskiarvopalkka 71 euroa (1,6 %) edellisvuodesta.

Teollisuuden keskiarvopalkka kaikilla vastaajilla oli 5019 euroa ja mediaani 4500 euroa kuukaudessa. Palvelualojen vastaavat keskitunnusluvut olivat 4746 euroa ja mediaani 4293 euroa. Ilman suunnittelualaa palvelualojen keskiarvo oli 4899 euroa ja mediaani 4441 euroa.

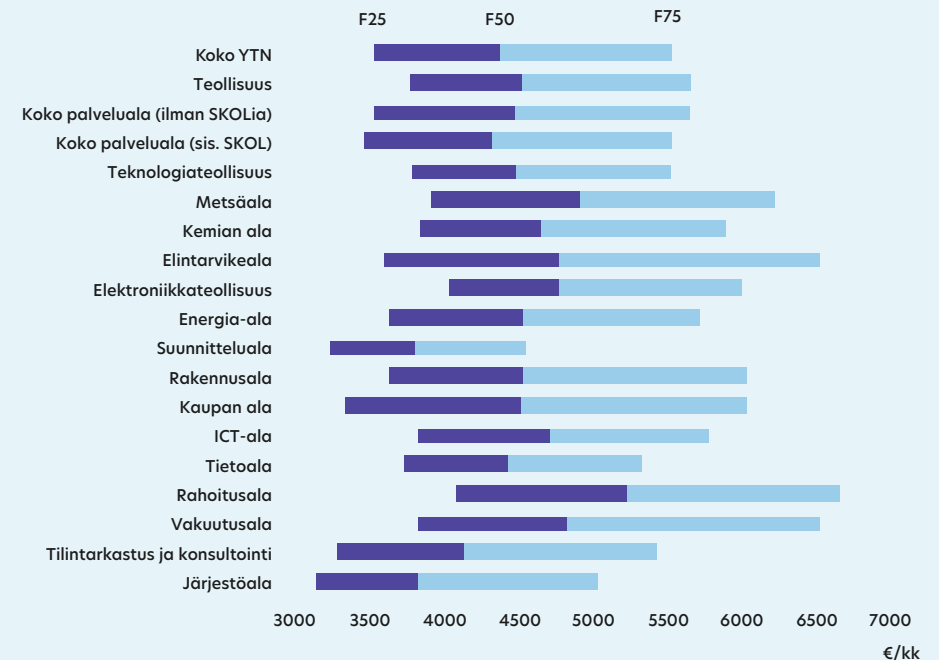
Palkkataso on matalin suunnittelualalla (ka. 4029 € ja Md 3777 €) ja järjestöalalla (ka. 4329 € ja Md 3800 €). Yli 5000 euron keskipalkka ylemmillä toimihenkilöillä on rahoitus-, metsä- ja vaakuutuslalla. **Toimialojen välisiä palkkaeroja selittävät vahvasti mm. asematasoissa, vastaajien kokemusvuosissa ja alueellisessa sijoittumisessa olevat erot.**

Omaa palkkakehitystään vastaajat kuvasivat seuraavasti: palkka oli noussut 73 prosentilla, pysynyt ennallaan 20 prosentilla ja

Mediaanipalkat asematasoittain

Bruttopalkkahajonnat eri sopimusaloilla

laskenut kolmella prosentilla. Edellisvuoteen verrattuna palkankorotuksen saaneiden osuus oli selvästi suurempi.

Yleiskorotuksen tai yrityskohtaisen palkankorotuksen kertoi saaneensa 52 prosenttia vastaajista. Meriittikorotuksen saaneiden osuus oli 21 prosenttia. Yleisimmin meriittikorotuksia oli saatu tilintarkastus- ja konsultointialalla (30 %), vakuutuslalla (27 %) ja tietolalla (25 %). Meriittikorotuksen saaneiden osuus oli pienin järjestöalalla (15 %) ja elintarviketeollisuudessa (16 %).

12 prosenttia vastaajista kertoi palkanmuutoksen syyksi uuden työnantajan palvelukseen siirtymisen. Osuus oli sama kuin edellisvuonna. Yleisintä työnantajan vaihtaminen oli tilintarkastus- ja konsultointialalla (19 %), tietolalla (16 %) ja ICT-alalla (16 %). Harvinaisinta työnantajan vaihtaminen oli teknologiateollisuudessa (9 %) ja rahoituslalla (10 %).

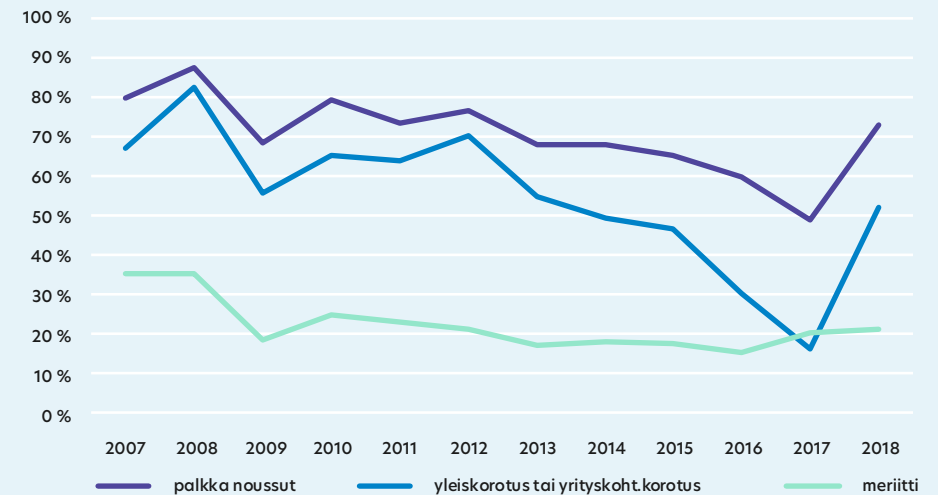
11 prosenttia vastaajista oli siirtynyt uusiin tehtäviin samalla työnantajalla. Myös tämä osuus oli pysynyt samana. Yleisintä tehtävän vaihtaminen oli tilintarkastus- ja konsultointialalla (18 %), vakuutuslalla (15 %) ja rahoituslalla (14 %). Viisi prosenttia vastaajista ilmoitti saaneensa työn vaatavuuden arviointiin perustuvan palkankorotuksen.

Työuran alussa liikkuvuus on yleisempää. Henkilökohtaiseen suoriutumiseen (meriitti), uuden työnantajan palvelukseen siirtymiseen tai uuteen asemaan tai tehtävään siirtymiseen liittyvän palkankorotuksen saaneiden osuus laskee työuran edetessä. 30–39-vuotiaista joka neljäs oli saanut meriittikorotuksen, kun taas 50–59-vuotiaista meriitin kertoi saaneensa enää 15 prosenttia. Vastaavasti uuden aseman tai tehtävän myötä saadun palkankorotuksen kertoi saaneensa 30–39-vuotiaista 15 prosenttia ja 50–59-vuotiaista neljä prosenttia.

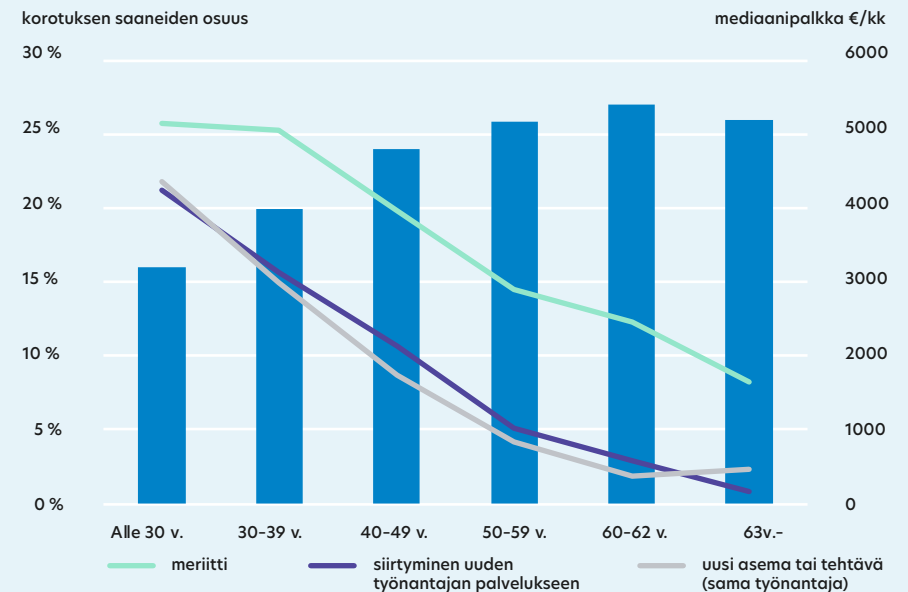
Luontoisetujen verotusarvo oli keskimäärin 152 euroa. Tyypillisin luontoisetu on 20 euroa – puhelinedun verran. Mediaani oli edelleen 20 euroa kuukaudessa. Suurin keskiarvo (324 €) oli kaupan alalla. Suurin mediaani oli vakuutuslalla (150 €). Pienin keskiarvo oli suunnittelualalla (74 €).

74 prosenttia vastaajista ilmoitti nauttivansa ainakin jostakin luontoisedusta. Osuus on asematasosidonnainen: asiantuntijoista luontoisetuja oli ilmoittanut 72 prosenttia, alemmasta keskijohdosta 77 prosenttia, ylemmästä keskijohdosta 86 ja johdosta 87 prosenttia.

Palkkakehityksen suunta ja meriittikorotukset vuosina 2007–2018

Palkkakehitys ikäluokittain

2.1 Palkkamalli

Palkka-aineiston pohjalta muodostettiin tilastollinen palkkamalli, jonka avulla tutkittiin eri tekijöiden yhteyttä palkkaan. Regressiomallin avulla voidaan huomioda monen taustamuuttujan yhtäaikainen vaikutus palkkaan. Malliin valitut taustamuuttujat olivat asemataso, työssäkäyntialue, sopimusala, ikä, sukupuoli, työsuhteen luonne, yrityksen koko, koulutustausta, matkustaminen ja tulospalkkauksen piirissä oleminen.

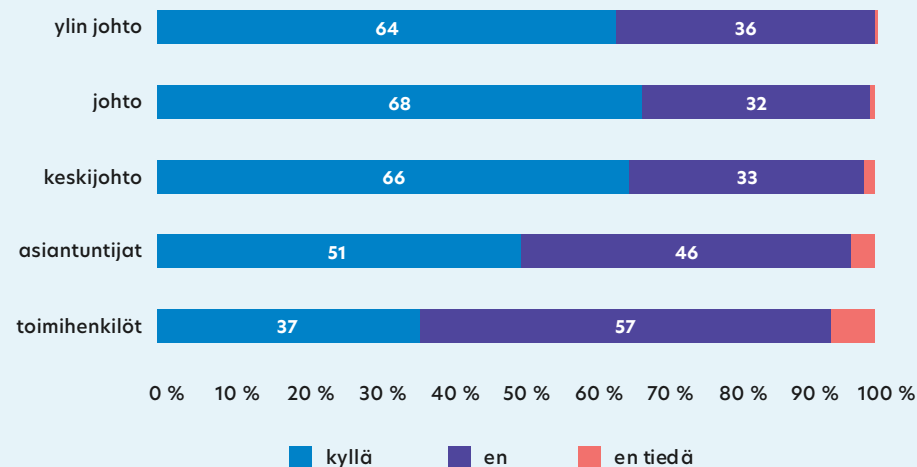
Keskeisin palkkaan vaikuttava tekijä on **asemataso**. Mallin mukaan keskijohdossa palkat ovat 8–17 prosenttia ja johdossa 43 prosenttia asiantuntijoita korkeammalla tasolla, kun muut taustamuuttujat on vakioitu. Myös **työssäkäyntialue** vaikuttaa palkkaan merkittävästi. Itä-Suomessa palkkataso on keskimäärin 15 prosenttia pääkaupunkiseutua matalampi. Muualla Suomessa keskimääräinen palkkataso jää pääkaupunkiseudusta 10–14 prosenttia.

Sopimusaloista parhaat palkkatasot ovat vakuutus- ja rahoitusosalalla sekä ICT-alalla (13–18 % suunnittelualaa korkeampi). Järjestöalalla keskipalkka on kahdeksan prosenttia suunnittelualan keskipalkkaa matalampi, kun muut taustamuuttujat on vakioitu. Myös **matkustaminen** näkyy palkassa; paljon matkustavilla keskimääräinen palkkataso on korkeampi. Kun keskeiset palkkaan vaikuttavat taustamuuttujat on vakioitu, on ns. selittämätön palkkaero **naisten ja miesten** keskipalkoissa seitsemän prosenttia.

2.2 Tulospalkkaus

Tulospalkkauksen piirissä olevien osuus pysyi ennallaan, 55 prosentissa. Yrityskoko vaikuttaa tulospalkkauksen käyttöön enemmän kuin toimiala: isoissa yrityksissä tulospalkkausta käytetään huomattavasti enemmän kuin pienissä yrityksissä. Myös toimialalla on vaikutusta; asiantuntijoista tulospalkkauksen piirissä oli 51 prosenttia ja keskijohdosta 66 prosenttia. Alojenkin välillä eroja on, järjestöalalla tulospalkkausta käytetään huomattavasti vähemmän kuin muilla aloilla. Eniten tulospalkkauksen piirissä olevia oli metsäteollisuudessa (78 %).

Tulospalkkauksen piiriin kuuluminen asematason mukaan

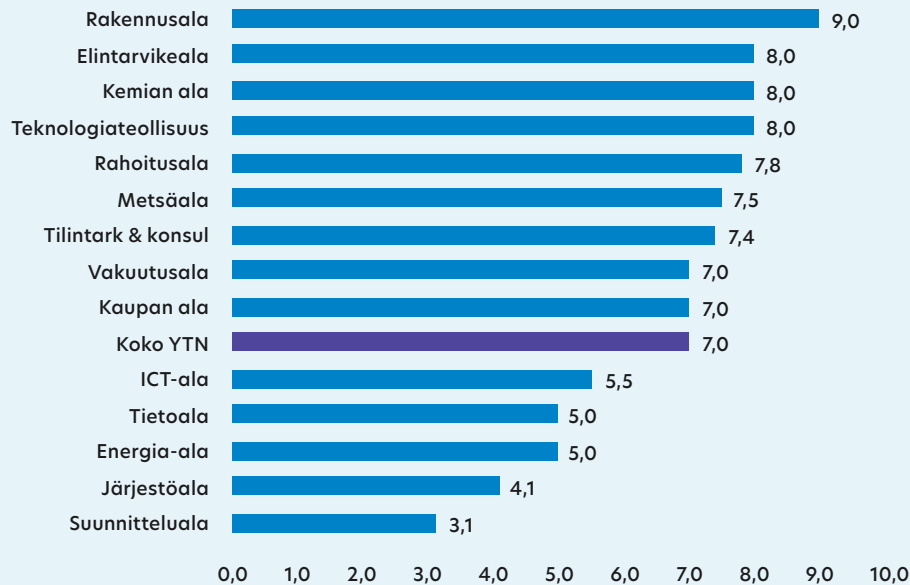

3 Työaika

Seuraavat tiedot koskevat ainoastaan henkilöitä, jotka olivat tulospalkkauksen piirissä: Tulospalkkauksen piirissä olleista 78 prosenttia ilmoitti saaneensa tulospalkkioeriä vuoden sisällä. Yleisimmin tulospalkkiota oli maksettu vakuutuslalla, metsäteollisuudessa, kemian alalla ja energia-alalla. Harvimminkin tulospalkkiota oli maksettu rakennuslalla.

Tulospalkkion mediaaniosuus vuosiansioista oli 7 %, kun mukaan otetaan vain vastaajat, jotka saivat tulospalkkiota. Tulospalkkaprosentti on sidoksissa asematasoon; johdossa mediaani oli 11 %, ylemmässä keskijohdossa 8 %, alemmassa keskijohdossa 7 % ja asiantuntijoilla 6 %.

Tulospalkkauksen osuus vuosiansioista prosentteina eri sopimusaloilla (mediaani)

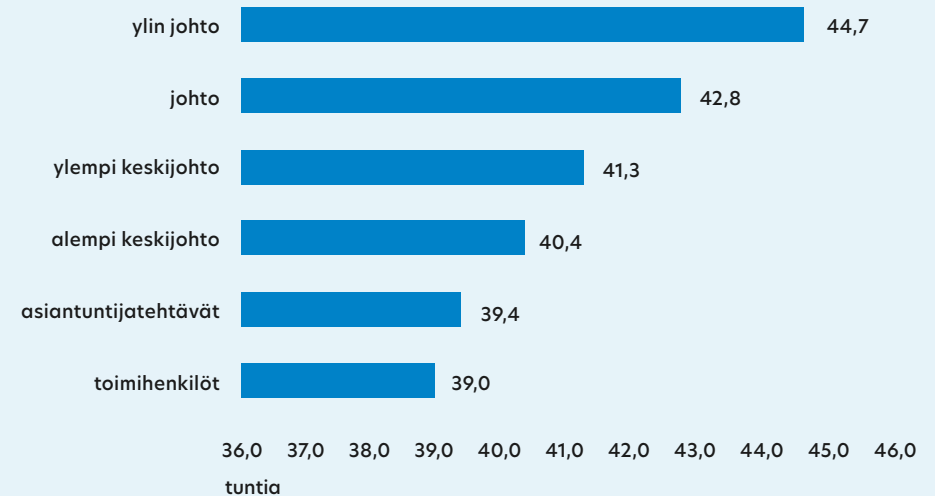

Vastaajien keskimääräinen todellinen työaika oli 40,2 tuntia viikossa. Pisintä työviikkoa tehdään metsäalalla (41,6 h/vko) ja tilintarkastus- ja konsultointialalla (41,5 h/vko). Tietoalalla, suunnittelualalla ja ICT-alalla vastaajien keskimääräinen todellinen viikkotyöaika jäi alle 40 tunnin.

Työajan keskitunnusluvut ovat selkeästi sidoksissa asematasoon. Keskimääräinen todellinen työaika oli sitä pidempi, mitä korkeammalla asematasolla vastaaja oli. Asiantuntijoiden todellisen työajan keskiarvo oli 39,4 tuntia, kun johdon tehtävissä toimivilla vastaajilla kului aikaa työntekoon 42,8 tuntia viikossa.

25 prosenttia kaikista vastaajista teki vähintään 41-tuntista ja kymmenen prosenttia yli 45-tuntista viikkoa. Ylimmässä johdossa ja johdossa kolme neljäsosaa vastaajista teki vähintään 40-tuntista viikkoa, keskijohdossakin noin puolet, asiantuntijoista noin neljännes.

Keskimääräiset toteutuneet työajat eri asematasoilla

3.1 Ylitöiden korvaaminen

Vajaa neljännes vastaajista kertoi, ettei tee ylitöitä. Eniten tällaisia vastaajia oli tietotalalla (38 %). Vähiten tällaisia vastaajia oli tilintarkastus- ja konsultointitalalla (9 %). (Ylitöiden ja matka-ajan korvaamiseen liittyviä kysymyksiä ei ole kysytty Lakimiesliiton jäseniltä.)

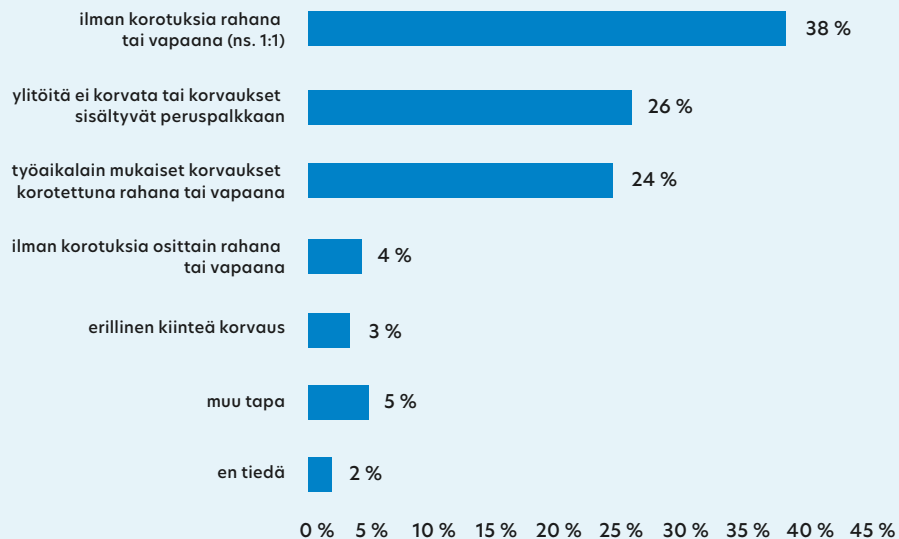
26 prosenttia ylitöitä tekevistä vastaajista kertoi, että ylitöitä ei korvata tai ne sisältyvät peruspalkkaan. Ylemmillä toimihenkilöillä luku oli 21 prosenttia. Erityisen yleistä tämä oli metsäteollisuudessa,

nessa, kaupan alalla, elintarviketeollisuudessa ja rahoitusalailla. Yleisimmin ylityöt korvattiin suunnittelualalla, jossa vain kuusi prosenttia ylemmistä toimihenkilöistä jäi kokonaan ilman ylityökorvauksia.

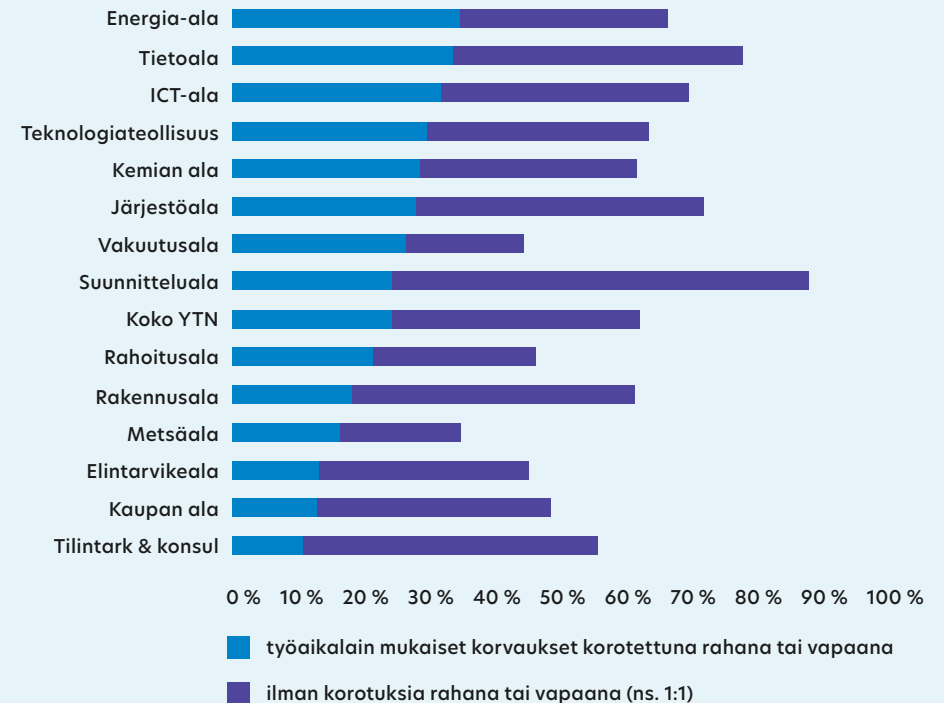
38 prosenttia kaikista ylitöitä tekevistä kertoi, että ylityöt korvataan ilman korotuksia rahana tai vapaa-aikana. Ylemmillä toimihenkilöillä vastaava luku oli 41 prosenttia. Tämä oli selvästi yleisintä suunnittelualalla. Työaikalain mukaiset korotukset ylitöistä maksettiin 24 prosentille ylitöitä tekevistä, 27 prosentille ylemmistä toimihenkilöistä. Työaikalain mukaiset korvaukset ovat tes-aloilla yleisempiä kuin sopimuksettomilla aloilla.

Ylitöiden korvaaminen

jakauma laskettu ylitöitä tekevistä, vaihtoehtoja voi valita useita

Ylityökorvaukset korotettuina tai 1:1 (ilman korotuksia) saaneiden osuudet sopimusaloin

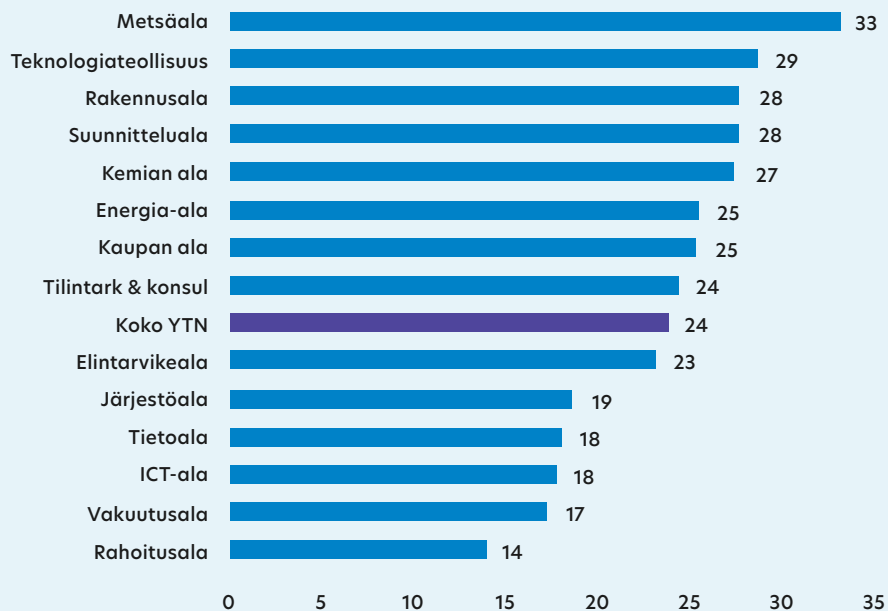
3.2 Matkapäivien lukumäärä

Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan sekä kotimaassa että ulkomailla tehtävien matkapäivien lukumäärät vuoden aikana. Matkapäiviä oli ilmoittanut 74 prosenttia vastaajista.

Koti- ja ulkomaan matkapäivien yhteenlaskettu määrä vuodessa oli vastaajilla mediaanilla mitattuna 12 päivää ja matkapäivien keskiarvo 24 päivää. Luvut olivat lähes samat kuin edellisvuonna. Luvuissa ovat mukana vain ne vastaajat, jotka matkustavat työsään (vähintään yksi matkapäivä).

Matkapäivien keskiarvotarkastelussa korkeimmat luvut löytyivät metsäalalta (33 päivää); matalin keskiarvo oli rahoitusosalalla

Matkapäivät sopimusaloittain (keskiarvo)

(14 päivää). Eniten ulkomaan matkapäiviä oli teknoliateollisuudessa. Koko YTN:n tasolla kotimaan matkapäiviä oli keskimäärin 16 ja ulkomaan matkapäiviä myös 16 päivää. Myös matkapäivien mediaani oli sama kotimaassa ja ulkomailla, 8 päivää.

Asiantuntijat matkustivat keskimäärin 17 päivää vuodessa ja matkapäivien määrä kasvaa, mitä ylemmäksi organisaatiossa mennään. Kaikilla ylemmillä toimihenkilöillä matkapäivien mediaani oli 12. Johdossa paljon matkustavien ryhmä eli ns. ylin desiili matkusti vähintään 73 päivää vuodessa. Keski johdossa ylin desiili matkusti 60 päivää ja asiantuntijoissakin eniten matkustava kymmenys matkusti 50 päivää vuodessa.

3.3. Matka-ajan korvaaminen

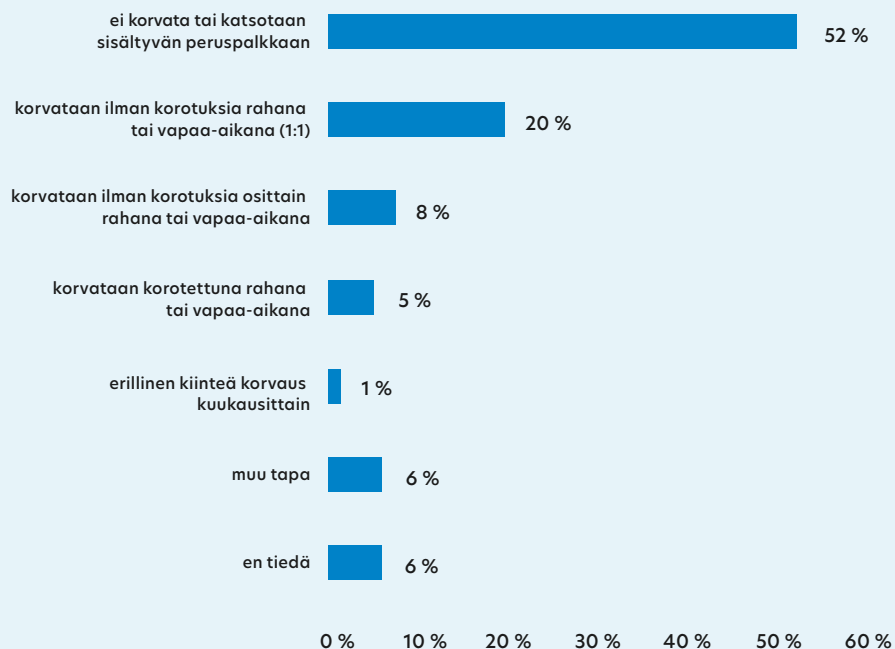
Matka-ajan korvaamisesta kysyttäessä vastaajista 22 prosenttia ilmoitti, ettei matkusta työajan ulkopuolella. Osuus oli suurin tietotalalla (37 %).

52 prosenttia työajan ulkopuolella matkustavista ilmoitti, että matka-aikaa ei korvata tai se sisältyy peruspalkkaan. Ylemmillä toimihenkilöillä luku oli 49 prosenttia. Erityisesti elintarviketeollisuudessa, metsäalalla ja kemian alalla on yleistä, että korvauksia ei saada (yli 75 %). Suunnittelualalla ja järjestöalalla matka-aika korvataan yleisimmin. Erityisesti ylemmillä asematasoilla matka-aikaa ei korvata erikseen. Asiantuntijoista ilman erillistä korvausta jäi 45 prosenttia, ylemmässä keski johdossa 64 prosenttia ja johdossa 76 prosenttia.

Jos työajan ulkopuolella matkustaminen korvataan, korvataan se tyypillisesti rahana tai vapaana 1:1. Yksinkertaisen korvauksen piirissä oli 20 prosenttia työajan ulkopuolella matkustavista vastaajista. Yleisin tämä korvaustapa oli suunnittelualalla (47 %) ja järjestöalalla (34 %). Korotettuna rahana tai vapaa-aikana matka-aikaa korvattiin noin viidelle prosentille matkustavista.

Matka-ajan korvaaminen

jakauma on laskettu työasioissa työajan ulkopuolella matkustavista, vaihtoehtoja voi valita useita

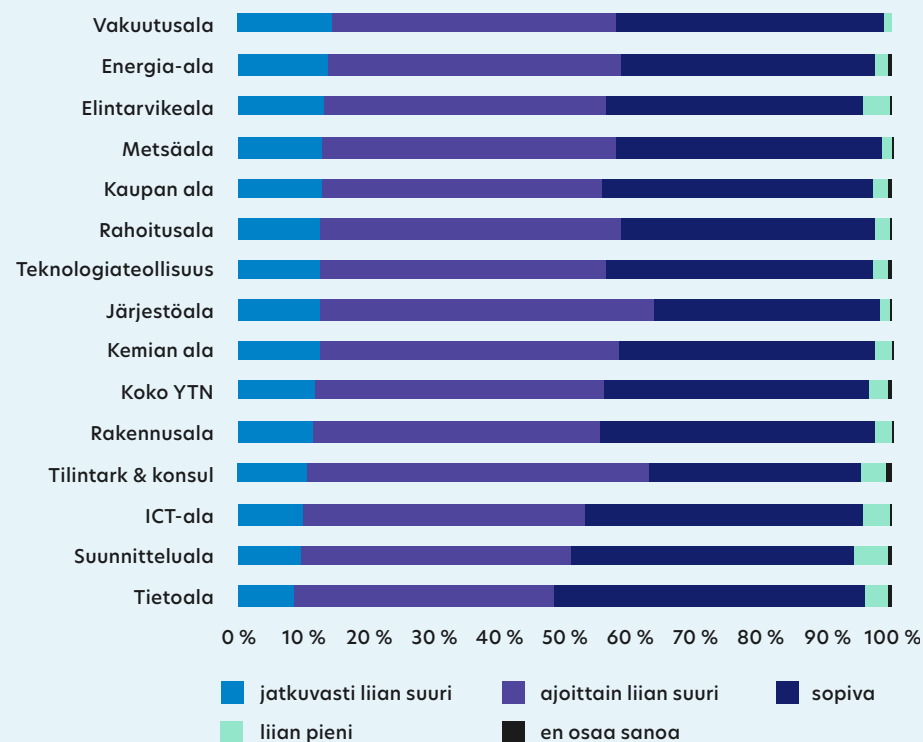

3.4 Työmäärä

Työmääränsä jatkuvasti liian suureksi koki 12 prosenttia vastaajista ja ajoittain liian suureksi 44 prosenttia. Työmääränsä piti sopivana 41 prosenttia vastaajista ja liian pieneksi sen koki kolme prosenttia.

Aloittain tarkasteltuna eniten kuormitusta kokivat vakuutusalan ja energia-alan vastaajat, joista 14 prosenttia arvioi työmää-

Työmäärä sopimusaloitain

ränsä jatkuvasti liian suureksi. Tietoalalla tällaisia vastaajia oli aloista vähiten (9 %). Esimiestehtävissä toimivat kokivat suhteellisesti hieman enemmän kuormitusta verrattuna asiantuntijatehtävissä toimiviin; asiantuntijoista 10 prosenttia koki työmääränsä jatkuvasti liian suureksi, kun taas keskijohdosta näin koki 15 prosenttia.

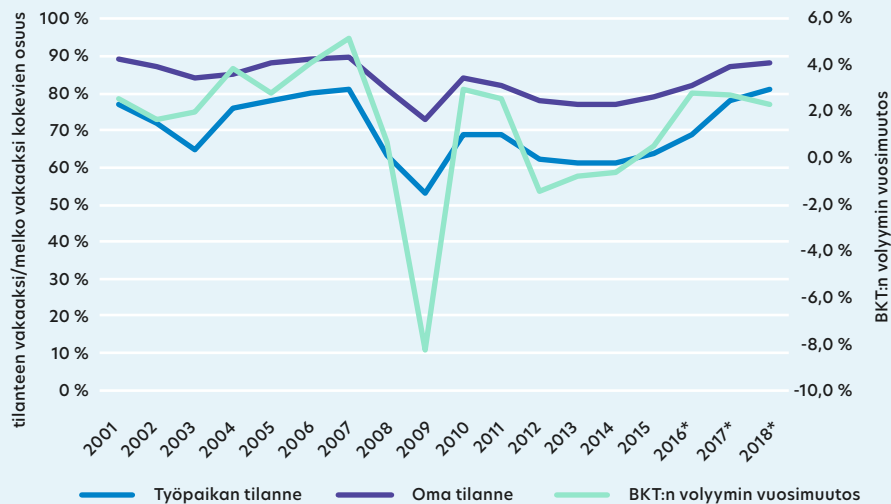
4 Työsuhteen varmuus

Vastaajia pyydettiin arvioimaan työsuhteiden vakautta sekä yleisesti koko yrityksen tasolla että omalla kohdallaan. Barometrimäinen kysymys on vahvasti sidoksissa kysymysajankohtaan: vastauksissa näkyy yrityksen ajankohtainen tilanne sekä vastaajille mahdollisesti jo yt-neuvotteluiden kautta tullut tieto. Kokemus työsuhteen vakaudesta sekä työpaikan että omalla tasolla oli parantunut hieman edellisvuoteen verrattuna koko YTN:n tasolla.

Viisi prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että lomautukset ovat joko mahdollisia tai todennäköisiä **heidän työpaikoillaan**. Suurin lomautusuhka oli rakennusala (9 %). Irtisanomisia piti mahdollisena tai todennäköisenä 12 prosenttia vastaajista; suurimmat osuudet olivat rahoitusala (27 %) ja vakuutusala (21 %).

Työsuhteen varmuus 2001-2018

tilanteen vakaaksi ja melko vakaaksi arvioineiden osuudet

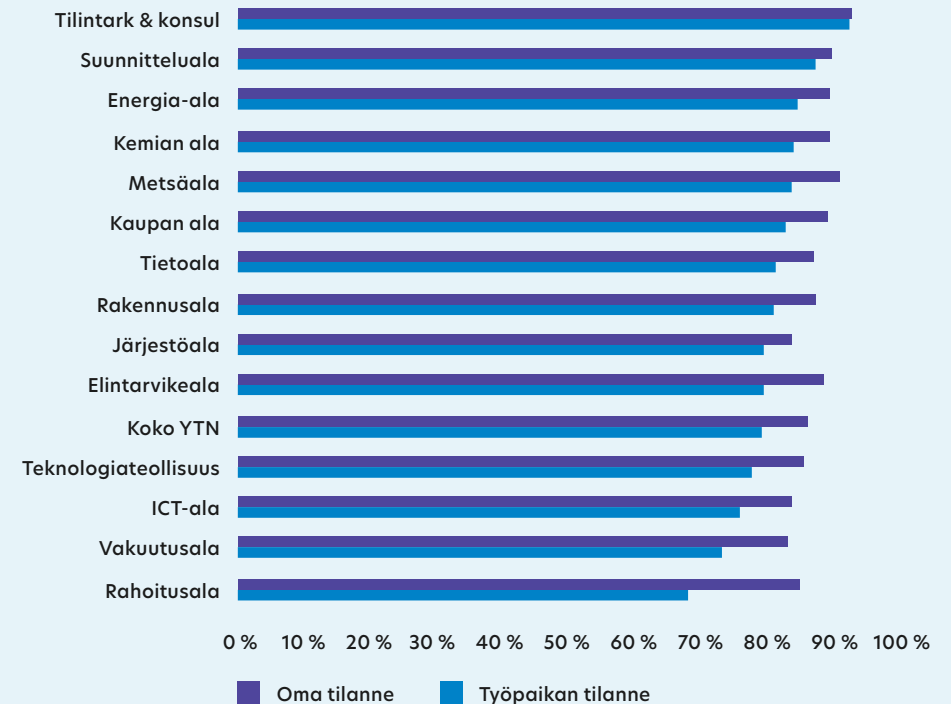

Irtisanomisuhka oli vähentynyt erityisesti ICT-alalla, vaikka se olikin siellä keskimääräistä korkeampi (18 %). Vakaaksi tai melko vakaaksi työpaikkansa tilanteen koki 81 prosenttia vastaajista. Vakaimpana alana näyttäytyi edelleen tilintarkastus- ja konsultointiala (95 %).

Kuusi prosenttia vastaajista uskoi, että irtisanominen on mahdollinen tai todennäköinen **omallakin kohdalla**. Omalla kohdalla eniten irtisanomisuhkaa koettiin vakuutusala (10 %), rahoitusala (9 %) ja ICT-alalla (9 %). Lomautusta todennäköisenä tai mahdollisena omalla kohdallaan piti kolme prosenttia kaikista vastaajista. Useimmin lomautusuhkaa kokivat rakennusalan vastaajat (5 %).

Työsuhteen varmuus sopimusloittain

tilanteen vakaaksi ja melko vakaaksi arvioineiden osuudet

Ylemmät Toimihenkilöt YTN

ytn.fi

facebook.com/ylemmattoimihenkilöt

twitter.com/YTN_ry

Ylemmät Toimihenkilöt YTN on Akavan yksityisen sektorin neuvottelujärjestö. YTN:n jäsenenä on 19 akavalaista liittoa, joiden kautta edustamme 170 000 asiantuntijaa ja esimiestä eri toimialoilla. Vastaamme Akavan kentässä ylempien toimihenkilöiden sopimustoiminnasta teollisuudessa sekä liike- ja palvelualoilla.